

VII национална конференция с международно участие „Застраховането и осигуряването в България при условията на евроинтеграцията: предизвикателства пред продължаващата адаптация“

ЗА ВАВИЛОНСКАТА КУЛА, ПОЛИФОНИЯТА И МНОГООБРАЗИЕТО В ЗАСТРАХОВАНЕТО

Трябва ли КФН да определя отново минимални цени на задължителната „Гражданска отговорност“ на автомобилите?

Ще бъдат ли „спасени“ застрахователите от високите комисиони, ако дават 25% отстъпка от премията при директно сключване на полицата в офис на дружествата? Има ли реална възможност държавната надзорна комисия да регулира ефективно всички работещи у нас застрахователни компании?

Колко и кои български застрахователи са заявили извършване на застрахователна дейност в други страни от ЕС? Защо застрахователното проникване у нас е най-ниското в ЕС и как може да бъде увеличено?

Ще доведе ли въвеждането в България плосък данък до увеличаване на застрахователния ни пазар?

ното на какафонията понятие полифония. В нея самостоятелно звучат много гласове и много мелодии, но така, че се получава приятно благозвучие. Днес в ЕС има подчертан стремеж към полифоничност. За нас, новопристъединилите се държави, обаче е нужен временен интервал - период за адаптиране към темповете и височината на постиженията на другите. Нужен е още акордът, т.е. съчетаването на тоновете с различна височина, за да се въз-

Тези и още много други интересни теми бяха дискутирани на 29 и 30 май 2008 г. във Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), където за първи път се проведе станалата вече традиционна годишна национална конференция, организирана от Фондация „Проф. д-р В. Гаврийски“. Както винаги форумът привлече интереса не само на работещите на нашия застрахователен пазар специалисти и мениджъри и на браншовите сдружения, но и на свързаните с бранша университети и научни среди. Събитието беше уважено от Комисията за финансов надзор (КФН) в лицето на двама нейни зам.-председатели - **Ралица Агайн** и **Бисер Петков**, от Националния осигурителен институт - лично от управителя му доц. д-р **Йордан Христосков**, както и от Министерството на финансите, представявано от зам.-министър **Представ Кънчев**.

Вицепрезидентът на регистрираната в Мюнхен „Алианс Нова Евро-

па“ **Рангам Бир** и проф. д-р ик. н. **Лариса Орланюк-Малицкая** - ръководител на катедра „Застраховане“ във Финансовата академия при правителството на Руската федерация, разшириха погледа върху тематиката. Благодарение на тях българските участници в конференцията имаха възможност още веднъж да „сверят часовниците си“ със застрахователната практика не само в ЕС, но и на огромния руски пазар.

„Някои макроикономисти твърдят, че има Закон за неравномерното развитие, характерен за индустриалната епоха. Един от фундаменталните въпроси е преодолели ли е това неравновесие в интегрираната се Европа и в навлизания в постиндустриализма съвременен свят, включително в застрахователните и осигурителните системи“, заяви при откриването на конференцията проф. д-р **Нено Павлов** - председател на УС на фондация „Проф. д-р В. Гаврийски“. Най-общият, но непълнен отговор на този въпрос според Павлов е, че неравновесията се дължат на идентифицираните с географски термини индивидуалистичен Запад, колективистичен Изток, богат Север и сравнително беден Юг. „Може да си представим един общ европейски дом без асиметрии, със съразмерни показатели и хармонизирани системи за социално-икономическо развитие, включително в нашите два бранша. Въпросът е не в това, че тази теза е нереализуема, а че може да служи като критерий за оценка на фактическите различия, за прилагането на стратегии и политики те да се смекчават, да се ограничават, да се

Проф. д-р Нено Павлов

контролират и регулират в нашия регион“, подчерта проф. Павлов. И изтъкна, че реално постижимата цел е да се постигне, ако не съразмерност, то поне съпоставимост, сближеност на моделите, механизмите, практиките и равнището на социално-икономически растеж. Професорът направи две много интересни аналогии - с Вавилонската кула и полифонията: „Според многозначителното библейско сказание за Вавилонското стълпотворение, имало опит да се изгради кула до небето. Ала Бог се разгневил и за да попречи, разбъркал езиците на строителите. Те не могли да се разберат и изоставили работата си. За строителството на Обединена Европа е важна и аналогията с композиционното изкуство. Тук фундаментално е противополож-

приемат самостоятелните ни гласове като хармония в общността. В това виждаме смисъла на дискусиата за предизвикателствата пред продължаващата адаптация и модернизация на застрахователния и осигурителния сектор в контекста на евроинтеграцията - защото в Европа присъстват и Западът, и Изтокът, и Северът, и Югът“, заключи професорът. Така той обяви началото на двудневните дискусии, които в „Застраховател прес“ ще отрази подробно в следващите си броеве.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ПРЕД ОСИГУРИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ

Секцията, посветена на предизвикателствата пред функционирането на осигурителните системи в България, бе ръководена от г-р **Никола Абаджиев** - председател на БАДДПО. С доклади взеха участие **Бисер Петков** - ръководещ Управление „Осигурителен надзор“ в КФН („Стимули за свестяване и тяхното отражение върху развитието на допълнителното пенсионно осигуряване: сравнителен анализ в страните от Централна и Източна Европа“); **Станислав Димитров** - главен изпълнителен директор на ПОК „ДСК - Родина“ А, („Предизвикателства пред развитието на допълнителното доброволно пенсионно осигуряване“); **Милен Марков** - председател на КИКП на БАДДПО („Въвеждане на мултифондовете в допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в България“); г-р **Васил Владимиров** („Швейцарското правило и повишаването на пенсията“); ст. ас. г-р **Илко Кръстителски** („Анализ на дейността на дружествата за доброволно здравно осигуряване в България за периода 2005-2007 г. по основни показатели“); ас. **Николай Нинов** от СА „Д. А. Ценов“ - Свищов („Дългосрочните грижи - ревизия на политиката на държавите членки на ЕС“); ст. ас. г-р **Силвия Пантелева-Йорданова** от СА „Д. А. Ценов“ („Нови аспекти на държавната регулация и надзор на приватизираните осигурителни схеми в България“); проф. г-р м. н. **Мирослав Попов** („Здравното осигуряване в България - ляво, дясно или българско“); докторант **Мирослава Христова** („Теоретична основа за определяне на здравноосигурителната вноска при задължителното здравно осигуряване“); **Дочка Велкова** от Икономическия институт на БАН („Влияние на публичната пенсионна система върху пазара на труда“).

та на предстоящото освобождаване на монопола и възможностите за развитие пред частните здравноосигурителни дружества (И. Кръстителски). Бе разискван един особено интересен проблем, касаещ необходимостта от законово разписване на схемата за предлагане на един нов вид финансова услуга, свързана с предоставянето на т. нар. „дългосрочна грижа“, в контекста на изострянето на проблема с грижата за възрастните хора (Н. Нинов).

Както обобщил техническият секретар на секцията ст. ас. д-р **Силвия Пантелева-Йорданова**, своята гледна точка споделиха водещи специалисти, работещи в областта на допълнителното пенсионно осигуряване, здравното осигуряване, представители на КФН, академични преподаватели. В резултат на оживената дискусия и коментари, отчитайки новите предизвикателства пред развитието на специализираните сектори на финансовата

система (социално и здравно осигуряване) и възприемайки иновационния подход, бяха направени следните предложения и препоръки: ревизиране на регулаторните механизми по повод необходимостта от създаването на допълнителни данъчни стимули за развитие на допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в контекста на стимулите, които се създават в други страни (данъчни стимули, ценови похвати) от Централна и Източна Европа, ориентирани към реформиране на пенсионните си системи чрез капиталопокривни структурни компоненти; намиране на подходящи механизми и привеждане в действие на адекватни превантивни мерки, възпрепятстващи предварително изтегляне на вноски от ДПО, каквато възможност понастоящем е законово регламентирана. Нужно е да бъдат стимулирани осигурителните лица да запазят своето осигуряване, асоциирайки го с дългосрочно спестяване (те трябва да съумеят да задържат акумулираните суми от вноски и инвестиционна доходност в системата с оглед ненарушаване целевото им предназначение, за да не се допусне опорочаване на цялостната концепция за пенсионна реформа); разписване на законов регламент за стартиране на мултифондовата система в допълнителното доброволно пенсионно осигуряване с отчитане на отговорността, която ще поемат

не само пенсионноосигурителните дружества, но и осигурителните лица (носителите на инвестиционен риск при пенсионните схеми с дефинирани вноски); възприемане на възрастта като разграничителен критерий при обосноваване на избора между инвестиционни портфейли с различно съотношение риск-сигурност (агресивен, балансиран, консервативен); възможност за ясно дефиниране на степента на риск при инвестирането в доброволно пенсионно осигуряване в контекста на стимулите, които се създават на второ и трети стълб на пенсионноосигурителната система с оглед преосмисляне на предложените механизми за гарантиране покритието на рисковете в системата (инвестиционен, демографски - от надживяване). Необходимо е да се вземе предвид международната практика и опит, които показват, че покриването на риска „старост“ може да се гарантира единствено с изплащането на дожителна пенсия, което е възможно само при споделянето на риска в осигурителната съвкупност. Това е ясен показател за необходимостта от обединяване на индивидуалните партиди (във фазата на натрупване) в обща сметка (в активната фаза на изплащане на пенсията от частните пенсионни фондове) поради необходимостта да бъде защитена системата и да не се допусне финансов крах и неизпълнение на поетите към бенефициентите ангажменти, завърши обществено си д-р Пантелева-Йорданова.

(Следва)

**Събитието отразиха
ЙОАННА СТЕФАНОВА
и СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ**